

Η ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Στην Κ.Δ. όντως θα βρούμε τα πιο αξιόπιστα κείμενα της αρχαιότητας.

(ΠΡΟΣΟΧΗ μιλώ πάντα με την επιστημονική έννοια του όρου και όχι ως προς τις ερμηνείες των γεγονότων)

Ας το κάνουμε αυτό λίγο πιο λιανά....

Να μερικοί βασικοί άξονες βάσει των οποίων ξεχωρίζουμε την ΚΔ ως προς άλλα κείμενα της αρχαιότητας.

1) Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ

Έχει σημασία το πλήθος των χειρογράφων (αντιγράφων) των αρχικών κειμένων.

Αυτό μας δίνει την "πολυτέλεια" να μπορούμε να κρίνουμε αν υπάρχουν μεταβολές και αν ναι πόσες και πόσο σημαντικές ως προς την ουσία της αφήγησης.

Αν για παράδειγμα ένα αντίγραφο χρονολογείται το 2ο αιώνα και βρέθηκε στην Αλεξάνδρεια και ένα άλλο το 12ο αιώνα και βρέθηκε στην Ισπανία, πρέπει να καταλάβετε πως οι αντιγραφείς δεν μπορούσαν να φανταστούν πως και τα γραπτά θα ανακαλύπτονταν σε επόμενους αιώνες και θα συνδυαζόταν η μεταξύ τους συνάφεια.

Αν λοιπόν ο σύγχρονος ερευνητής εξετάζει (αντιπαραθέτοντας) πολλά χειρόγραφα από διαφορετικές περιοχές, τόσο πιο εύκολο του είναι να καταλήξει στο πόσο πιστές είναι οι αντιγραφές ως προς αρχικά κείμενα

βγάζοντας συμπεράσματα περί αλλοίωσης ή μη, του κειμένου.

Ο αριθμός των χειρογράφων είναι ένα σημαντικό στοιχείο για την κριτική του κειμένου.

Συνολικά λοιπόν, **υπάρχουν περισσότερα από 24.000 χειρόγραφα που περιέχουν είτε το σύνολο είτε κάποια τμήματα της Καινής Διαθήκης.**

Δεύτερο στη σειρά έρχεται το κείμενο της Ιλιάδας του Ομήρου, που μας σώζεται σε μόλις 643 χειρόγραφα.

=====

2) Το χρονικό διάστημα μεταξύ πρωτοτύπου και αρχαιότερου σωζόμενου χειρογράφου

Αν στο πλήθος των χειρογράφων (αντιγράφων) βρίσκω σχετική συνάφεια, δηλαδή είναι σχεδόν ίδια μεταξύ τους ως προς τα αφηγούμενα, τότε επικεντρώνομαι στο αρχαιότερο.

Όσο πιο μικρό είναι το διάστημα ανάμεσα στο πρωτότυπο και στο αντίγραφο (χειρόγραφο που βρέθηκε), τόσο λιγότερη φθορά ή αλλοίωση μπορεί να έχει επέλθει στο συγκεκριμένο κείμενο.

Στην περίπτωση της Καινής Διαθήκης το διάστημα αυτό είναι μικρότερο από το αντίστοιχο οποιουδήποτε άλλου αρχαίου κειμένου.

Συγκεκριμένα, τα αρχαιότερα χειρόγραφα που διασώζουν ολόκληρο το κείμενο της Καινής Διαθήκης είναι αντιγραμμένα γύρω στο 325-350 μ.Χ., δηλαδή περίπου 250- 300 χρόνια μετά τη συγγραφή των πρωτοτύπων, ενώ έχουμε και τμήματα της Καινής Διαθήκης σε παπύρους γραμμένους λιγότερο από μισό αιώνα μετά το πρωτότυπο!!!

Επίσης...

John Rylands' Papyrus -Manchester- με αποσπάσματα του *Κατά Ιωάννην Εύαγγελίου*, γύρω στο 150-200 μ.Χ.

Bodmer Papyrus II (Γενεύη) με το μεγαλύτερο μέρος του *Κατά Ιωάννην Εύαγγελίου*,

και γύρω στο 200 μ.Χ. οι Chester Beatty Papyri (Δουβλίνο, και τμήμα στο Michigan), τρεις από τους οποίους περιέχουν εκτενή τμήματα της Καινής Διαθήκης.

Για να έχετε μέτρο σύγκρισης...

Τα αρχαιότερα χειρόγραφα του Πλάτωνα που μας σώζονται είναι γραμμένα περίπου 1.200 χρόνια μετά τη συγγραφή των κειμένων του!
του Αριστοφάνη 1.200 χρόνια,
του Ηροδότου 1.300 χρόνια,
του Θουκυδίδη 1.300 χρόνια,
του Δημοσθένη 1.300 χρόνια,
του Σοφοκλή 1.400 χρόνια,
του Αριστοτέλη 1.400 χρόνια,
του Ευριπίδη 1.500 χρόνια.

=====

3) Η ποιότητα των χειρογράφων και το ποσοστό φθοράς του κειμένου

Οι αντιγραφείς των χειρογράφων της Καινής Διαθήκης επιτελούσαν το έργο τους με εξαιρετική προσοχή, έχοντας συνήθως τη συναίσθηση ότι αντιγράφουν ένα ιερό βιβλίο. Γι' αυτό ακριβώς και το ποσοστό φθοράς ή αλλοίωσης του κειμένου είναι ελάχιστο, συγκρινόμενο με άλλα αρχαία κείμενα. Συγκεκριμένα...

από τις 20.000 περίπου σειρές της Καινής Διαθήκης μόνο σε 40 σειρές υπάρχει κάποια αμφισβητούμενη γραφή (ποσοστό **0,2%**)
από 15.600 περίπου σειρές της Ιλιάδας υπάρχει αμφισβήτηση γραφών σε 764 σειρές (ποσοστό **4,9%**),
από 250.000 περίπου σειρές του Ινδικού έπους Mahabharata υπάρχει αμφισβήτηση γραφών σε 26.000 σειρές (ποσοστό **10,4%**).

Στην περίπτωση της Καινής Διαθήκης από αυτό το 0,2% μόνο το 1/8 έχει κάποια σημασία, και μόνο το 1/16 αποτελεί διαφορά άξια συζήτησης.

Από μαθηματική άποψη το κείμενο θα μπορούσε να θεωρηθεί αναλλοίωτο κατά 98,33%.

Αξίζει να σημειωθεί πως απολύτως καμιά βασική διδασκαλία της Χριστιανικής πίστης (διαδογματικά) δεν στηρίζεται σε αμφισβητούμενο κείμενο!

=====

Υπάρχουν κι άλλα, όπως η Έμμεση παράδοση, τα Εκλογάδια κλπ τα οποία για την οικονομία του χώρου δεν αναπτύσσω.

Η Καινή Διαθήκη έχει γραφτεί εξ ολοκλήρου στα ελληνικά (αλεξανδρινή διάλεκτο) και την αξιοπιστία των αρχαίων κειμένων εξετάζει η επιστήμη της Κριτικής Κειμένου που λέγεται και Φιλολογική Κριτική. Στην αναζήτηση των παραπάνω στοιχείων λοιπόν, χρειαζόμαστε Έλληνα φιλόλογο, ει δυνατόν πανεπιστημιακό και με όχι απλά γνώση αλλά ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ενδιαφέρον για την Κριτική Κειμένου.

Αυτόν και βρήκα, και σε αυτόν παραπέμπω για σχετική βιβλιογραφία.

Πρόκειται για τον κ. Δημήτρη Χρηστίδη, σχεδόν επί 20ετία καθηγητή στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (1975 Βοηθός, 1984 Λέκτορας, 1987 Επίκουρος Καθηγητής, 1993 Αναπληρωτής Καθηγητής, **1997 Καθηγητής**).

Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται ο Λουκιανός, τα ανθολόγια και τα γνωμολόγια, οι αρχαίες ελληνικές παροιμίες, η **κριτική των κειμένων** και η πρόσληψη της αρχαίας ελληνικής γραμματείας στα βυζαντινά κείμενα.

=====

Το πράγμα όμως δεν τελειώνει εδώ.

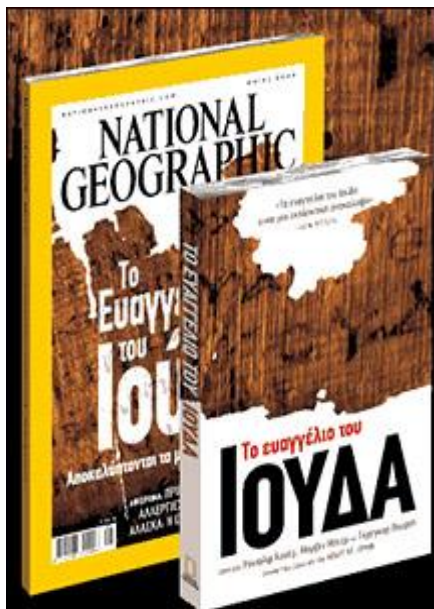
Είναι πολύ σημαντικό το ό,τι έχω τελικά αξιόπιστα κείμενα και αυτό είναι τελεσίδικο, αλλά αυτό που επίσης με ενδιαφέρει πάρα πολύ είναι και η απόσταση του αρχαιότερου πρωτότυπου κειμένου (δηλαδή του πρώτου ευαγγελίου) που να απέχει χρονικά όσο το δυνατόν λιγότερο από τα γεγονότα που περιγράφει.

Έχω ήδη δώσει την πληροφορία σε προηγούμενο πως για κάποιους παπυρολόγους το αρχαιότερο ευαγγέλιο είναι του Μάρκου του οποίου η συγγραφή τοποθετείται περί το 65μ.Χ. δηλαδή μόλις 30 περίπου χρόνια μετά τα γεγονότα.

Αυτό αναφέρει ο παπυρολόγος Μπαρτ Έρμαν στα σχόλιά του στο "ευαγγέλιο του Ιούδα" (ένητο στο National Geographic τεύχος Μαΐου 2006)

Υπάρχουν απόψεις στον ίδιο κύκλο επιστημονικής κατεύθυνσης για ακόμα μικρότερη χρονική απόσταση. Επίσης μια εκδοχή για το κατά Ματθαίον ευαγγέλιο σύμφωνα με την οποία ο Ματθαίος έγραψε αρχικά το ευαγγέλιό του περί το 45 μ.Χ. (δηλαδή κάτι παραπάνω από μία δεκαετία από τα γεγονότα!!!) για να το μεταφράσει ο ίδιος στα ελληνικά περίπου 20 χρόνια αργότερα.

Κρατάω όμως την εκτίμηση με τα περισσότερα χρόνια (30) μετά τα γεγονότα και αυτό το κάνω σκόπιμα καθώς η εκτίμηση αυτή προέρχεται από το διάσημο παπυρολόγο (και συνεργάτη του Νάσιολαν Τζεογράφικ) Μπαρτ Έρμαν ο οποίος παίρνει θέση κατά του χριστιανισμού. Το δε Νάσιοναλ Τζεογράφικ έχει τόσες δημοσιευμένες μελέτες κατά του χριστιανισμού ώστε από κάποιους "σκληρούς" αμερικανούς χριστιανούς αποκαλείται ειρωνικά Νάσιοναλ Πορνογκράφικ...

Δεν με ενδιαφέρει βέβαια πώς χαρακτηρίζουν το περιοδικό οι αμερικανοί, ούτε η γνώμη του Έρμαν για το χριστιανισμό.

ΤΟ αναφέρω όμως διότι αυτά προσδίδουν στο να ορίσουμε την μέγιστη χρονική απόσταση της αρχικής συγγραφής από τα γεγονότα. Έτσι (αν όχι λιγότερο) το πολύ 30 περίπου χρόνια χωρίζουν τα γεγονότα από το κείμενο.

ΠΡΟΣΕΞΤΕ ΤΩΡΑ...

Για να καταλάβετε πόσο σημαντική είναι η μικρή αυτή χρονική απόσταση, θα την εξηγήσω με μια κατά προσέγγιση αναλογία.

Έστω ότι σήμερα γράφεται και κυκλοφορεί ένα βιβλίο του οποίου ο συγγραφέας υποστηρίζει πως περιέχει τη βιογραφία ενός άντρα.

Υποστηρίζει πως ο άντρας αυτός γεννήθηκε περίπου το 1956 στη Λαμία και πέθανε το 1989 σε ηλικία περίπου 33 ετών στην Αθήνα.

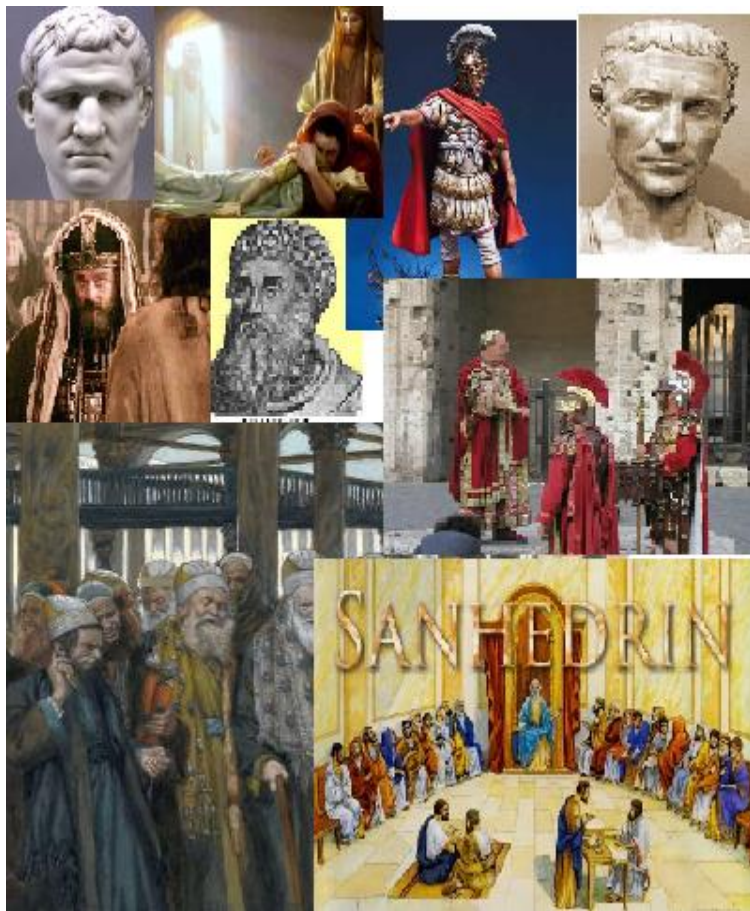
(Ενδεχομένως κάποιοι από εσάς είχαν ήδη γεννηθεί ενώ διαδραματιζόνταν τα γεγονότα).

Προσέξτε, δεν γράφει για ιστορίες που εκτυλίχτηκαν στην άλλη άκρη του κόσμου, σε μέρη άγνωστα και εξωτικά, με εμπλεκόμενους ανώνυμους άγνωστους ανθρώπους, για πόλεις και περιοχές απρόσιτες ή άγνωστες στους πολλούς.

Μιλά πολύ συγκεκριμένα, με στοιχεία εύκολα εξακριβώσιμα, περιοχές και πρόσωπα συχνά σημαίνοντα.

Αν δεν είναι αλήθεια τα γεγονότα που περιγράφει, θα ήταν εξωφρενικό να τα παρουσιάζει για ιστορία, αφού πολύ σύντομα και πολύ εύκολα θα ξεσκεπαζόταν η απάτη.

Ουδέποτε τον πρώτο αιώνα αμφισβητήθηκε η εγκυρότητα των γεγονότων της Κ. Διαθήκης.

Υπήρξαν διαφορετικές ερμηνείες γι'αυτά αλλά δεν αμφισβητήθηκαν αυτά καθαυτά τα γεγονότα!

Περιγράφει πως η γέννησή του ήταν τόσο σημαντική ώστε απασχόλησε τον πρωθυπουργό της χώρας (γέννηση Ιησού, παρέμβαση Ηρώδη Μέγα

Δίνει συγκεκριμένο γεωγραφικό προσδιορισμό της πόλης που μεγάλωσε (Ναζαρέτ)

Στη συνέχεια υπεισέρχεται σε λεπτομέρειες της ζωής του άντρα για το διάστημα μεταξύ 1986-1989.

Στην ιστορία εμπλέκονται ΕΠΩΝΥΜΑ κορυφαία πρόσωπα από την πολιτική ηγεσία, ολόκληρη η Βουλή των Ελλήνων, θρησκευτική ηγεσία, στρατός, αστυνομία, τοπικές αρχές και εξουσίες αλλά και επίτροποι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (Ηρώδης Αντύπας, Καϊάφας, Άννας, Μεγάλο Συνέδριο-Σαχέντριν- Πιλάτος, ρωμαϊκός στρατός, φρουρά ναού κλπ)

Σκεφτείτε να κυκλοφορεί σήμερα ένα βιβλίο που να ισχυρίζεται πως περιγράφει αληθινά περιστατικά που συνέβησαν πριν από 30 χρόνια, εμπλέκοντας τόσα γνωστά δημόσια πρόσωπα.

Ήδη καταλαβαίνετε πως αν ο χριστιανισμός ήταν επινόηση και δεν είχε βάση ιστορικών γεγονότων θα είχε διαψευστεί και εξαφανιστεί το αργότερο 30 χρόνια μετά τη γέννησή του,...

Υπάρχουν αναφορές για περιστατικά που συνέβησαν σε συγκεκριμένες κωμοπόλεις και πόλεις της ενδοχώρας με αποκορύφωμα τα γεγονότα του τέλους στην ίδια την Αθήνα που φαίνεται να απασχόλησαν σχεδόν όλους τους Αθηναίους (πληθυσμός Ιερουσαλήμ τότε περίπου 30χιλ.)

Περίπου ένα μήνα πριν το θάνατό του αναφέρεται πως πήγε σε μια κοντινή στην Αθήνα κωμόπολη (σε απόσταση περίπου 6χιλμ) στο τοπικό νεκροταφείο και φώναξε το όνομα ενός νεκρού ο οποίος βγήκε απ'τον τάφο μπροστά στα έκπληκτα μάτια των κατοίκων του χωριού (Ανάσταση Λαζάρου)

Ένα περίπου χρόνο νωρίτερα είχε επίσης σηκώσει ένα νεκρό νεαρό από το φέρετρό του κατά τη διάρκεια της κηδείας και ενώ η νεκρική πομπή ήταν καθ'οδόν προς τον τόπο ταφής παρουσία πλήθους μαρτύρων (πιθανότατα όλων των κατοίκων της κωμόπολης)
(Ανάσταση γιου χήρας στη Ναϊν)

Πλήθος δε άλλων "περίεργων" περιστατικών που ονομάζει "θαύματα" συνέβησαν παρουσία πολλών μαρτύρων σε κάποια από τα οποία εμπλέκονταν εξέχοντα πρόσωπα στις τοπικές κοινωνίες (Ανάσταση κόρης αρχισυνάγωγου Ιάρειου, θεραπεία δούλου εκατόνταρχου κλπ)

Τελικά, για θρησκευτικούς λόγους και μετά από μια άδικη δίκη ο άντρας παραπέμπεται στην κορυφή της πολιτικής ηγεσίας, εφευρίσκει και πολιτικό έγκλημα εναντίον του και τελικά θανατώνεται με απόφαση του ίδιου του ηγέτη της χώρας.

Την τρίτη μέρα (γύρω στις 20 Απριλίου του 1989) σαν κεραυνός εν αιθρία διαδίδεται καλπάζοντας η φήμη πως ο άντρας αναστήθηκε.

Οι πολέμιοί του υποστηρίζουν πως το σώμα κλάπηκε από φίλους του άντρα αλλά **ΠΡΟΣΕΞΤΕ**, δεν αμφισβητούν την καταδίκη, τη θανατική ποινή, την εκτέλεση, το θάνατο του άντρα αλλά ΟΥΤΕ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΔΕΙΟ ΤΑΦΟ!!!

Εσείς τώρα, εν έτει 2016 διαβάζετε για πρώτη φορά αυτό το βιβλίο βιογραφίας. Μπορείτε να καταλάβετε πόσο εύκολο είναι να διαπιστώσετε αν συνέβησαν ή όχι τα γεγονότα;;;

Για την ερμηνεία των γεγονότων μπορείτε να υποθέσετε ό,τι θέλετε. Γι'αυτά καθαυτά όμως τα γεγονότα δεν μπορείτε να αμφισβητήσετε το παραμικρό. Γιατί;

Διότι είναι ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΙΜΑ και μάλιστα από μικρή έρευνα-ρεπορτάζ που μπορείτε να κάνετε εσείς οι ίδιοι....

Ορθολογιστικά εξετάζοντας τα δεδομένα, έχω ένα κείμενο που οφείλω να παραδεχτώ πως αν δεν ανακάτεψε στην αφήγηση το επέκεινα και την έννοια του Θεού θα ήταν ένα καθαρά ιστορικό κείμενο.

Οι συγγραφείς του όμως επέμειναν ανυποχώρητα και μάλιστα με έμφαση στο υπερφυσικό στοιχείο κι αυτό αυτομάτως το εντάσσει στα θεολογικά κείμενα, πλην με τη μεγαλύτερη αξιοπιστία μεταξύ των αρχαίων κειμένων κι από αυτά ακόμα τα πιο γνωστά.

Αντικειμενικά (αν εξαιρέσεις τις ερμηνείες) πρόκειται για ένα απόλυτα ιστορικό κείμενο.

===== = = =====

Κλείνω με την εκτίμηση μερικών από τους σπουδαιότερους αρχαιολόγους διαχρονικά....

Nelson Glueck

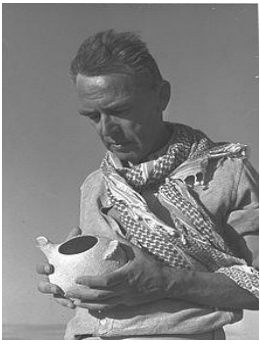
Φημισμένος αρχαιολόγος, στο "Rivers in the Desert" σελ. 31 γράφει:

«Μπορούμε με κατηγορηματικό τρόπο να πούμε, ότι καμία αρχαιολογική ανακάλυψη δεν έχει έρθει ποτέ σε αντίφαση με κάποια βιβλική αναφορά»

Sir William Ramsay

Ένας από τους σπουδαιότερους αρχαιολόγους όλων των εποχών, στο βιβλίο του με τίτλο "St. Paul, the traveler and the Roman citizen", εξηγεί ότι ήδη από τις σπουδές του στη σχολή Ιστορίας στη Γερμανία είχε πιστέψει ακράδαντα πως το βιβλίο των Πράξεων ήταν προϊόν του 2ου αιώνα, και επομένως πλαστό! Στο βιβλίο του αυτό, εξιστορεί, πώς μια τοπογραφική μελέτη στη Μικρά Ασία τον ανάγκασε να μελετήσει κείμενα του Λουκά, και τελικά παραδέχτηκε πως στο βιβλίο των Πράξεων, υπάρχει θαυμαστή αλήθεια, με αποτέλεσμα να αποδώσει στον Λουκά τον χαρακτηρισμό «ιστορική αυθεντία»! Επίσης στο άλλο βιβλίο του με τίτλο "The Bearing of Recent discovery on the Trust Worthiness of the New Testament" αναφέρει: «Ο Λουκάς είναι πρώτης τάξεως ιστορικός. Δεν είναι απλώς αξιόπιστη η καταγραφή των γεγονότων που κάνει . . . αυτός ο συγγραφέας θα πρέπει να συγκαταλεχθεί μεταξύ των μεγαλύτερων ιστορικών»

William Albright

Από τους σπουδαιότερους αρχαιολόγους του 20ου αιώνα, δήλωνε στο “Archeology of Palestine” σελ. 127 – 128 :

«Η μία ανακάλυψη μετά την άλλη, έχουν εδραιώσει την ακρίβεια των πολυάριθμων λεπτομερειών και προσδίδουν ολοένα και μεγαλύτερη αναγνώριση στην αξία που έχει η Βίβλος ως ιστορική πηγή»

και στη σελ. 248 του ίδιου βιβλίου: «Οι αρχαιολογικές ανακαλύψεις στην Αίγυπτο, Συρία και Παλαιστίνη, έχουν φτάσει μέχρι το σημείο να επιβεβαιώνουν ακράδαντα ότι τα πρώτα χρόνια του Χριστιανισμού, αποτελούν μοναδικό ιστορικό φαινόμενο»

F.F. Bruce

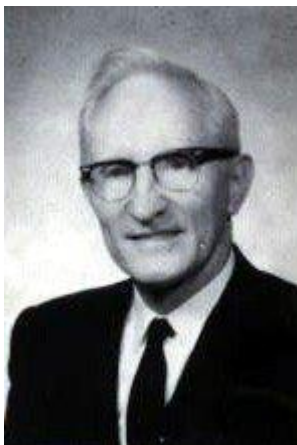
Κατείχε την έδρα των Βιβλικών Σπουδών στο Παν/μιο Sheffield και ήταν καθηγητής Βιβλικής Κριτικής και Εξήγησης στο Παν/μιο του Μάντσεστερ. Στο “Archeological Confirmation of the New Testament”, όπως παρατίθεται από τον Carl Henry στη σελ. 331, εξηγεί πως χάρη στην αρχαιολογία μπορούμε να διαβάσουμε πλέον την Καινή Διαθήκη καταλαβαίνοντάς την ακόμα καλύτερα αφού τα αρχαιολογικά ευρήματα συμπληρώνουν στη κατανόησή μας για το ιστορικό πλαίσιο του 1ου αιώνα όπου και διαδραματίζονται τα γεγονότα της Καινής Διαθήκης. Το σημαντικό είναι πως τα γεγονότα της Καινής Διαθήκης δεν ταιριάζουν στον 2ο αιώνα και μετά· πρόκειται σαφώς για γεγονότα του 1ου αιώνα!

Millar Burrows

Αρχαιολόγος του Παν/μίου του Yale, όπως παρατίθεται από τον Howard Vos στο βιβλίο “Can I trust the Bible” σελ. 176, χαρακτηρίζει ως «υπερβολικό σκεπτικισμό» την εναντίωση στην αξιοπιστία της Καινής Διαθήκης, και χαρακτηριστικά λέει: «αυτός ο σκεπτικισμός απέναντι στη Βίβλο, δεν πηγάζει από μια προσεκτική αξιολόγηση των διαθέσιμων στοιχείων αλλά από μια τεράστια αρνητική προδιάθεση απέναντι στο υπερφυσικό»

Επίσης, ο ίδιος στο βιβλίο του «What mean these Stones» σελ. 42, αναφέρει: «Σε κάθε περίπτωση μια τέτοια απόδειξη όπως αυτή που μας έχει προσφέρει μέχρι τώρα η αρχαιολογία, ιδιαίτερα παρέχοντας επιπλέον και παλαιότερα χειρόγραφα των βιβλίων της Αγ. Γραφής, ενισχύει την εμπιστοσύνη μας στην ακρίβεια με την οποία το κείμενο έχει μεταδοθεί διαμέσου των αιώνων»

Merrill Unger

Μελετητής και θεολόγος, συνέγραψε το “Archeological Discoveries” και το “Archeology and The New Testament”, όπου με τα γραφόμενά του στη σελ. 24, επιβεβαιώνει ότι η αρχαιολογία έχει εξακριβώσει την ακρίβεια της αφήγησης των Ευαγγελίων, και κάνει ιδιαίτερη μνεία στον Λουκά.

Συγκεκριμένα, αναφέρει:

«είναι γενικά παραδεκτό απ τους κύκλους των μελετητών πως οι Πράξεις των Αποστόλων, είναι έργο του Λουκά, ανήκει στον πρώτο αιώνα, και αποτελεί το μόχθο ενός προσεκτικού ιστορικού που ήταν ιδιαίτερος ακριβής στη χρήση των πηγών του»

